

На основу члана 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 155. седници од 27.05.2011. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цене природног гаса за тарифне купце „Беогас“, д.о.о., Београд, и даје следеће

МИШЉЕЊЕ

1. „Беогас“, д.о.о., Београд - трговац на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставило је својим дописом од 23.05.2011. године (заведено у Агенцији под бројем 144/2011-Д-02 од 23.05.2011.) на мишљење Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце којом су утврђене следеће цене:

Категорије купаца	Групе купаца	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)	Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	35,82		1.953,39
	Остали купци	33,84	211,31	1.953,39

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007), признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је „Беогас“, д.о.о., Београд при образовању цене природног гаса за тарифне купце:

- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца и извршио алокацију максимално одобреног прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце,
- исказао цене по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/2007).

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила да су елементи за утврђивање оправданих трошкова пословања који су, сагласно наведеној методологији, од утицаја на утврђивање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца исказани реално и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 145/2011-Д-И/7
Београд, 27.05.2011. године

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама природног гаса за тарифне купце

Уводне напомене

У складу са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, 84/2004), „Беогаз“, д.о.о., Београд лиценцирани енергетски субјект за трговину на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог акта о ценама природног гаса за тарифне купце (допис заведен у Агенцији под 144/2011-Д-02 од 23.05.2011. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена природног гаса трговца на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

„Беогаз“, д.о.о., Београд је у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

Полазне основе

Сви енергетско – технички и економско - финансијски подаци садржани у табелама које су, на захтев Агенције, приложене уз Предлог одлуке о ценама за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, су коректно и свеобухватно приказани. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, а према Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/2006, 1/2007, 116/2008 и 64/2010), као и на проверу исправности алокације максимално одобреног прихода на тарифне елементе, односно на правилност израчунавања цена по тарифним ставовима утврђеним Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/2007).

У поступку анализе економско – финансијских параметара у предложеном акту о ценама узете су у обзир и следеће чињенице:

- Подносилац захтева има правну форму друштва са ограниченом одговорношћу.

- Подносилац захтева је ималац лиценци за обављање три енергетске делатности издатих од стране Агенције.
- Подносилац захтева је у складу са чланом 43. Закона извршио интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха по делатностима и извештај независног ревизора за претходни регулаторни период (2009. година). Интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима извршено је на начин који Агенција оцењује као коректан и прихватљив. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама Правила информисања наведени за претходни регулаторни период, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за предметну енергетску делатност. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха а које имају утицаја на формирање максимално одобреног прихода за предметну енергетску делатност извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких билансних позиција у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) одабраних кључева.

Предметни регулаторни период је 2010. година

Општи подаци

Према подацима из лиценце „Беогаз“, д.о.о., Београд обавља делатност дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом, на полиетиленским гасоводима ниског притиска ($p < 6 \text{ bar}$), укупне дужине 149 km и на 6 мерно регулационих станица (MPC) широке потрошње. Гас се преузима са 5 места, са ГMPC Железник и са 4 MPC које су прикључене на дистрибутивни гасовод средњег притиска Србијагаса (Спортски центар, Церак, Беле воде, Умка). За две MPC (MPC Железник и MPC Сремчица) Србијагас фактурише као да се количине преузимају са ГMPC Железник коју је, као и доводне гасоводе од поменуте ГMPC до MPC Железник и MPC Сремчица, направио Беогаз, али до сада ГMPC није преузета нити се налази у лиценци Србијагаса (пошто је објекат транспорта не налази се ни у лиценци Беогаса, а има употребну дозволу на име Беогаса).

На основу података из техничких табела и података из лиценце, констатује се да на нелиценцираних (174.581-149.000) 25.581m полиетиленског гасовода ниског притиска ($p < 6 \text{ bar}$), још није разграничено који од два дистрибутера, Беогаз или Србијагас, обавља делатност дистрибуције.

Такође, према подацима који се односе на почетак 2010. године, на гасоводу ниског притиска ($p < 6 \text{ bar}$) је било 7.725 активних места испоруке, од којих су 7.534 за домаћинства, а 191 за остале купце.

Количине природног гаса планиране за продају у 2010. години

Методологијама је предвиђено да је Енергетски биланс Републике Србије, односно подаци који служе за његово доношење или документа на основу којих се он доноси, основа за прихватање података о количинама природног гаса. Влада Републике Србије је Енергетски биланс за 2010. годину усвојила у децембру 2009. године. У Енергетском билансу је за „Беогаз“, д.о.о., Београд

предвиђена количина од (13.914.000 m³), а у поруџбеници која је достављена Велетрговцу је наведена количина од 16.742.488 m³ што је у сагласности са подацима из техничких табела. Тарифни елементи за 2010. год. су утврђивани на основу поруџбенице.

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода „Беогаз“, д.о.о., Београд за енергетску делатност Трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, расподељују се на основу података о планираним количинама природног гаса, максималној дневној потрошњи и броју места испоруке на којима ће се у 2010. години продавати природни гас тарифним купцима прикљученим на дистрибутивни гасовод „Беогаз“, д.о.о., Београд.

Тарифни елемент „енергент“ за 2010. год. – 16.742.438 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2010. години. Тарифни елемент „енергент“ је правилно израчунат и износи по групама, у Категорији 1- 13.494.886 m³ за домаћинства и 3.247.552 m³ за остале купце.

Планиране количине за испоруку тарифним купцима за 2010. годину су веће од реализованих у 2009. год. (15.298.070m³) за 9,44%.

Тарифни елемент „капацитет“ за 2010. год.- 140.880 m³/дан/год. је утврђен на основу података о испорученим месечним количинама из 2009. године тарифним купцима. Тарифни елемент „капацитет“ је правилно израчунат и износи по групама, у Категорији 1, за домаћинства 126.153 m³/дан/год., за остале купце 14.727 m³/дан/год.

Тарифни елемент „место испоруке“ за 2010. год. – 8.346 за трговца на мало је израчунат као средња вредност броја активних прикључака (односно активних купаца) на почетку и на крају регулаторног периода. „Беогаз“, д.о.о., Београд је планирао да се у току регулаторне 2010. год. на дистрибутивну мрежу прикључи 1.250 нових купаца. До краја године би се активирало у Категорији 1 - свих нових 1.250 места испоруке.

Средњи број места испоруке у категорији 1 - износи 8.346 (домаћинства 8.149 и остали купци 197).

Оперативни трошкови

Економско – финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2010. годину од 6,0%, као и да је планирана продаја природног гаса тарифним купцима за 9,4% већа у односу на остварење у претходној години, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови планирани су у регулаторном периоду у износу од 16.258.000 динара (за 23,8% више у односу на остварење у претходној години) и њихова структура је приказана у следећој табели:

(у 000 динара)

Р/Б	Позиција	Биланс успеха за 2009. годину	Оправдани трошкови за 2009. годину	Планирано за 2010. годину	Индекс
1	2	3	4	5	6 (5 / 4)
1.	Трошкови материјала	970	970	1.280	131,9%
1.1.	Трошкови материјала за израду				
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	696	696	890	127,9%

1.3.	Трошкови горива и енергије	274	274	390	142,3%
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	7.036	6.993	9.009	128,8%
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	5.206	5.206	5.987	115,0%
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	889	889	1.023	115,0%
2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу	71	71	54	76,7%
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима				
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима			1.073	
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора				
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	430	387	348	90,0%
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	441	441	524	118,9%
3.	Трошкови производних услуга	1.099	1.099	1.498	136,3%
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака				
3.2.	Трошкови транспортних услуга	265	265	321	121,0%
3.3.	Трошкови услуга одржавања				
3.4.	Трошкови закупнина	289	289	360	124,8%
3.5.	Трошкови сајмова				
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	46	46	92	198,0%
3.7.	Трошкови истраживања				
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују				
3.9.	Трошкови осталих услуга	499	499	725	145,3%
4.	Нематеријални трошкови	4.764	4.075	4.471	109,7%
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	2.660	1.993	1.952	97,9%
4.2.	Трошкови репрезентације	227	204	184	90,0%
4.3.	Трошкови премија осигурања	86	86	86	100,0%
4.4.	Трошкови платног промета	1.039	1.039	1.247	120,0%
4.5.	Трошкови чланарина	48	48	30	62,1%
4.6.	Трошкови пореза	378	378	375	99,3%
4.7.	Трошкови доприноса				
4.8.	Остали нематеријални трошкови	327	327	598	182,9%
5.	Део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених а који се исплаћују у регулаторном периоду				
6.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	13.869	13.137	16.258	123,8%

Као полазна основа за оцену оправданости оперативних трошкова у регулаторном периоду коришћени су остварени оперативни трошкови у претходној години а чију оправданост је ценила Агенција. У односу на остварене оперативне трошкове који су исказани у Билансу успеха за 2009. годину за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца кориговани су следећи оперативни трошкови који нису у директној функцији обављања предметне енергетске делатности или чији се износ не може оценити као оправдан:

- „Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора“ су умањени за износ од 43.000 динара;
- „Трошкови непроизводних услуга“ су умањени за износ од 667.000 динара;
- „Трошкови репрезентације“ су умањени за износ од 23.000 динара.

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова у регулаторном периоду нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђена значајнија промена у односу на остварење у претходној години и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 1.073.000 динара (у претходној години ови трошкови нису исказани). Предметни трошак се односи на ангажовање омладинске задруге за потребе доставе рачуна за продати природни гас.
- „Трошкови репрезентације“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 184.000 динара (за 10,0% мање у односу на остварење у претходној години). Подносилац захтева је предметни трошак планирао у регулаторном периоду у складу са инструкцијама које су му дате од стране Агенције (инструкција је дата на основу упоредне анализе / benchmarkinga са енергетским субјектима који обављају исту енергетску делатност у земљи).
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ и „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду (у претходној години ови трошкови нису исказани).

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду у износу од 45.000 динара и у потпуности се односе на планиране трошкове амортизације постојећих средстава у регулаторном периоду (у истом нивоу као и остварени трошкове амортизације у претходној години). Трошкови амортизације средстава која ће бити активирани у регулаторном периоду нису планирани у регулаторном периоду.

Према општем акту о рачуноводству и рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава а што је у складу са Методологијом.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

План улагања

У регулаторном периоду нису планирана улагања, нити су у претходној години реализована улагања.

Трошкови набавке природног гаса

Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке планирани су у регулаторном периоду у износу од 485.762.000 динара.

У обрачуну трошкова набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке, примењена је цена по тарифном ставу "енергент" трговца природним гасом ради снабдевања

тарифних купаца која укључује и трошкове коришћења транспортног система за природни гас у износу од 28,71 дин/м³ и цена по тарифном ставу "капацитет" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 38,13 дин/м³/дан/година.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса планирани су у регулаторном периоду у износу од 82.232.000 динара и правилно су обрачунати у складу са Методологијом.

Трошкови коришћења дистрибутивног система у регулаторном периоду укључују трошкове коришћења сопственог дистрибутивног система у износу од 54.986.000 динара и трошкове коришћења туђег дистрибутивног система (ЈП „Србијагас“, Нови Сад) у износу од 27.246.000 динара који су правилно обрачунати применом важеће цене по тарифном ставу „енергент“ у износу од 1,18 дин/м³ и цене по тарифном ставу "капацитет" у износу од 78,48 дин/м³/дан/година.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Накнада на име ризика наплате потраживања

Накнада на име ризика наплате потраживања планирана је у регулаторном периоду у износу од 12.253.000 динара (2,0% од износа максимално одобреног прихода обрачунатог не узимајући у обзир накнаду на име ризика наплате потраживања у регулаторном периоду) и може се сматрати оправданом и прихватљивом.

Корекциони елемент

Корекциони елемент правилно је обрачунат у складу са Методологијом у износу од 16.092.000 динара (3,0% од оствареног максимално одобреног прихода у претходној години). Корекциони елемент је обрачунат за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале (од 01.04. до 31.12.2009. године).

На основу свега напред наведеног, корекциони елемент за претходни регулаторни период обрачунат је у складу са Методологијом и може се сматрати оправданим и прихватљивим.

Максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду према предлогу подносиоца захтева приказан је у следећој табели:

(у 000 динара)

Редни број	Позиција	Скраћенице	Трговина на мало природним гасом за потребе тарифних купаца
1.	Оперативни трошкови	ОТ _т	16.258
2.	Трошкови амортизације	А _т	45
3.	Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке	НПГ _т	485.762
4.	Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса	ТД _т	82.232
5.	Накнада на име ризика наплате потраживања	НРП _т	12.253
6.	Корекциони елемент	КЕ _т	16.092
7.	Максимално одобрени приход:	МОП _т	612.642

Алокација максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) у потпуности је формално – технички исправна.

ЦЕНЕ ПРИРОДНОГ ГАСА ЗА ТАРИФНЕ КУПЦЕ

Алокација предложеног максимално одобреног прихода на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) извршено је у складу са Тарифним системом.

Ради целовитог сагледавања економско – финансијских ефеката који су последица обрачуна цена природног гаса за тарифне купце подносиоца захтева, у наставку је приказан упоредни преглед постојећих и предложених цена природног гаса за тарифне купце:

Категорије купаца	Групе купаца	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)		Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)		Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)	
		Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	35,44	35,82			1.586,55	1.953,39
	Остали купци	33,40	33,84	222,47	211,31	1.586,55	1.953,39

Категорије купаца	Групе купаца	Просечне постојеће цене у дин/м ³	Просечне предложене цене у дин/м ³	Индекс
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	36,35	37,00	101,8
	Остали купци	35,85	34,92	97,4
Просечна цена у дин/м ³		36,32	36,59	100,7

Напомена: Просечна цена прерачуната у дин/м³ која је приказана у табели има искључиво информативни карактер (ради упоредивости података).

